

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

Концепція побудови обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємством в розрізі звітної, аналітичної та контрольної складових враховує принцип системності і отримання «синергетичного ефекту». Така система дозволить зробити облікові і аналітичні процеси керованими, сприятиме забезпеченню безперервності об'єднання облікових і аналітичних операцій в один процес, проведення управлінського аналізу, аудиту та використання їх результатів для прийняття управлінських рішень, а також зможе позитивно впливати на формування якості підсумкової обліково-аналітичної інформації та прийнятих управлінських рішень [3].

Цифрові технології на підприємствах дозволяють знизити наступні п'ять видів витрат: пошук, витрати на копіювання, транспортування, відстеження та перевірку. Автоматизація інформаційних систем бухгалтерського обліку за технологіями Індустрії 4.0 сприятиме доступу в режимі реального часу до інформації та безпеки.

Зазначимо, що адаптація до технічної революції чинить тиск бізнес-стратегії та вимагає від компаній моделювання нових. Бухгалтерський облік не є винятком. Професія вийшла далеко за межі простої бухгалтерії та нарахування заробітної плати, і, як і закупівлі у партнерів, вона відіграє все більш стратегічну роль для перспективних компаній.

Обліково-аналітичні фахівці, наприклад, можуть застосувати свої унікальні людські навички в роботі, перетворюючи знання, отримані з високоякісних даних, у більш ефективне фінансове планування та звітність. В інтегрованому середовищі вони можуть співпрацювати з колегами з інших бізнес-підрозділів, щоб використовувати фінансові дані для стимулювання інновацій, побудови більш стійких і гнучких ланцюгів поставок і розробки планів управління бізнесом, які сприяють зростанню і забезпечують безперервність. Додавання інших технологій до суміші лише збільшує потенційну цінність. Бухгалтер завтрашнього дня з використанням цифрових технологій: більш релевантний, стратегічний і креативний, ніж будь-коли.

Отже, система обліково-аналітичного забезпечення з використанням цифрових технологій на підприємстві є основним підґрунтям для прийняття ефективних управлінських рішень.

Література

1. Гайдук І.С. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства // Економічний вісник університету. 2016. Вип. № 28/1. С. 33-40.
2. Мазіна О.І., Олійник В.С. Цифровізація як найважливіший інструмент розвитку системи обліку та звітності. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15916561676404.pdf>
3. Кулинич М.Б., Матвійчук І.О. Побудова обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємством з використанням цифрових технологій. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37472/1/272.pdf>

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

**Іванченкова Л.В., д.е.н., професор, Ткачук Г.О., д.е.н., доцент, Скляр Л.Б., к.е.н., доцент
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

У сучасних умовах господарювання підвищені вимоги до ефективності управління промисловим підприємством обумовлюють необхідність функціонування адекватної системи внутрішнього контролю, що покликана сприяти досягненню цілей підприємства з мінімальними витратами, підвищенню його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Внутрішній контроль на підприємстві, який виконує окрему управлінську функцію в межах самого підприємства, характеризується особливим колом дії і специфіки. Він особливий глибиною і точністю, тому що проводиться безпосередньо в управлінському апараті. Головні його задачі – постійний моніторинг економічної продуктивності виробництва, постачання, реалізації, фінансової діяльності, організації збереження грошових коштів, матеріальних активів; виявлення та усунення чинників, які призводять до втрат.

Суб'єктами внутрішнього контролю на підприємстві вважаються такі служби: фінансова, бухгалтерська, юридична, економічна, технічна відповідно до їх функціональних повноважень. Бухгалтерський контроль являє собою невід'ємну частину внутрішньогосподарського контролю. Статус головних бухгалтерів визначає роль і місце бухгалтерського відділу в єдиній системі внутрішнього фінансового контролю на підприємстві та вчасне надання керівникам підприємства об'єктивної інформації щодо стану виконання планів і програм із зазначенням причин невідповідності до затверджених прогнозованих показників, кошторису, розроблених нормативів. Отже, на цю службу покладені дві функції управління: організація облікового процесу на підприємстві й у його структурних підрозділах (інформаційна функція); контроль за раціональним, ощадливим використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, схоронністю власності (контрольна функція).

Для організації внутрішньогосподарського контролю на харчовому підприємстві першорядного значення набуває розробка положення про внутрішньогосподарський контроль, у якому чітко визначені функції контролю як для керівників різних відділів (структур, служб) виробництва, так і для керівників виробничих підрозділів (цехів, ділянок, бригад тощо), які за своїми посадовими обов'язками мають право ставити власний підпис на первинних документах, а також зобов'язані здійснювати контроль за використанням сировинних ресурсів, витратних і паливно-мастильних матеріалів, споживання електроенергії та за трудовими витратами. Такий порядок, в свою чергу, значно зміцнить відповідальне відношення керівного складу підприємства за дотриманням законодавства в ході здійснення документальних операцій та за впровадження на виробництві новітніх норм виробничих витрат.

Цілеспрямована система внутрішньогосподарського фінансового контролю харчового виробничого підприємства вимагає координації цієї роботи з боку єдиного центру. Координуючим центром внутрішньогосподарського фінансового контролю на будь-якому підприємстві повинна стати бухгалтерська служба, що володіє вищим правом такого контролю. Вона й покликана періодично звітувати перед керівництвом й власниками про результати своєї контрольної діяльності, а також про виконання всіма функціональними службами підприємства функцій фінансово господарського контролю в межах їх компетенції.

Модель внутрішнього контролю в господарстві відводить чинне місце постійному повному, системному й строго документальному контролю, який проводить бухгалтерська служба підприємства (об'єднання) у вигляді:

- попереднього контролю в період вивчення первинних документів, які подані на підпис головному бухгалтеру, зокрема і під час підписання угод, кошторисів, розпоряджень, що вимагають грошових видатків чи витрат матеріальних ресурсів;
- поточного контролю під час обліку господарських процесів і проведення інвентаризації товарних, матеріальних та інших видів цінностей;
- наступного контролю в період систематизації й вивчення облікової й звітної інформації, зокрема і за результатами здійснених спільно з іншими контролюючими службами ревізій і тематичних вивчень (перевірок) в окремо взятих підрозділах підприємства (виробничих ланках, цехах, майстернях, непромислових підструктурах, тощо).

Необхідно сформувати й реалізувати комплекс заходів по посиленню ролі бухгалтерського обліку і його кадрів у здійсненні контролю за збереженням власності, дотриманням режиму економії у витраті коштів, підвищенням якості й оперативності обліку на основі широкого впровадження нових, більш точних, методів обліку виробничих витрат.

У сьогоденних умовах господарювання може бути доцільним злиття бухгалтерії й фінансової служби в єдиний відділ (управління) обліку, фінансів і контролю. Це обумовлено самим тісним переплетенням вирішуваних бухгалтерами й фінансистами завдань фінансового й облікового забезпечення потреб економічного й соціального розвитку підприємства. Однак зосередження в єдиній економічній службі великого конгломерату управлінських функцій (у сфері планування, праці й заробітної плати, фінансування, кредитування, бухгалтерського обліку й контролю) суперечить принципу чіткої диференціації функцій управління й відповідальності конкретних служб за їх виконання, тобто бухгалтерський облік має залишатися самостійною інформаційною й контрольною підсистемою й в умовах цілісної системи управління підприємством.

Функціонування сучасної системи управління передбачає створення інтегрованої системи обробки економічної інформації при збереженні досить автономних функціональних підсистем, кожна з яких виконує конкретну цільову функцію управління, вирішуючи свої завдання за допомогою специфічних способів. Більш того, розосередження завдань бухгалтерського обліку за різними підсистемами системи управління і ліквідація самостійного статусу бухгалтерської служби послабили б її контрольні функції.

Підприємства повинні вести пошук найкращого варіанту організації внутрішньогосподарського контролю. Безперечно, кращим контролером за дотриманням режиму економії виступає відповідальність підрозділів за результати діяльності, що створює об'єктивні передумови для самоврядування й самоконтролю кожного структурного підрозділу підприємства.

До найбільш актуальних завдань впровадження систем контролю відноситься поширення нових методів моніторингу й контролю на низові ланки виробництва, посилення їх матеріальної відповідальності в межах тих показників, на які вони можуть здійснити безпосередній вплив. Тому невід'ємною частиною комплексної ревізії діяльності підприємств і виробничих об'єднань є перевірка стану планування й обліку роботи структурних підрозділів: виробничих одиниць, цехів, ділянок, окремих бригад, служб і відділів.

Особливого розгляду заслуговує питання про юридичний статус служби внутрішньогосподарського контролю. Створення на харчових підприємствах нових постійно діючих, але незалежних від керівництва, органів внутрішньогосподарського контролю є доцільним, оскільки дозволяють власникам отримувати достовірні дані про стан справ на підприємстві. Втім, створення таких служб веде до додаткових витрат, тому їх формування доцільне лише на великих підприємствах та об'єднаннях, а на невеликих підприємствах необхідно всіляко підвищувати відповідальність бухгалтерської, фінансової, юридичної й інших функціональних служб підприємства за здійснення внутрішньогосподарського контролю.

Отже, дієвість внутрішньогосподарського контролю багато в чому залежить від вибору найбільш раціонального співвідношення між елементами централізації й децентралізації при його здійсненні, що повинно наблизити контроль до місця здійснення господарських і фінансових операцій, розвантажити центральний апарат підприємства від вирішення оперативних питань у сфері попереднього, поточного й наступного контролю.

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Колеснікова К.С.	341
ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Мануїлова К.В., Пурцхванідзе О.В.	342
КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ Левчук Ю.С., Мироненко Б.В.	344
СУБСИДІАРНІСТЬ ЯК КОНСТИТУЮЮЧИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ Мужайло В.Д., Мужайло С.В.	346

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ ЩОДО ЗАМОРОЖЕНИХ ХЛІБОБУЛОЧНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ Памбук С.А., Мардар М.Р., Солоницька І.В.	348
СЕГМЕНТУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ ВИННОГО ТУРИЗМУ Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Ткаченко Т.А.	350
АГРОПРОДОВОЛЬЧИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	352
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ Лозовська Г.М., Значек Р.Р.	353
ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ БІЗНЕС – КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА Савченко Т.В.	356
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ Соколюк К.Ю., Донець Л.Я., Мунтян І.В., Долинська О.О.	357

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИНОРОБРОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Агєєва І.М., Ніколюк О.В., Коренман Є.М.	359
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ Дроздова В.А.	361
СУЧАСНА СИСТЕМА КОМУНІКАЦІЙ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М., Бондар В.А.	362
ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Каламан О.Б., Мандрикін Д.В.	363
ОЦІНЮВАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ Козак К.Б.	365
ПІДВИЩЕННЯ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ: ЯК РОЗУМІТИ ТА З ЧОГО ПОЧИНАТИ Корсікова Н.М.	367
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ Савенко І.І., Седіков Д.В.	369
УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ЛИШЕ НА 50 % ВИКОРИСТОВУЄ НАЯВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ НА ЕКСПОРТ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ Ткачев В.А.	371
АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ ТА МЕХАНІЗМ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ БІЗНЕС-ПЛАНУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Седікова І.О.	372

СЕКЦІЯ «ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ»

ФОРМАТ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ Ткачук Г.О., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	374
ДІДЖІТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Євтушевська О.О.	376
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б., Славута О.Ю.	377
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б.	379